

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodická podpora INSPIRATIVNÍ LEKCE PRO PRÁCI VE ČTENÁŘSKÝCH KLUBECH

DĚTSKÝ ZVĚŘINEC

autor: Pavel Brzyc

ilustrace: Šárka Ziková

vydal: Albatros, Praha 2008

Knížka obsahuje 13 podivuhodných příběhů, které mohou děti znát také z večerníčků. Určena je dětem od šesti let, ale předpokládá se, že ji dětem budou předčítat rodiče nebo jiný dospělák. Text není uzpůsoben pro začínající čtenáře. Na druhou stranu lze příběhy předčítat i dětem mladším, dobrou zkušenost s ním mám z mateřské školy, kde s ním pracovaly děti čtyř až šestileté a dobře mu rozuměly a bavily se u něj.

Příběhy na sebe volně navazují, spojuje je postava dětského vypravěče, ale to vůbec nebrání tomu, vzít si k práci kterýkoli z příběhů. Texty nejsou příliš dlouhé, zato jsou vtipné, nápadité, akční a je v nich skryto také „malé“ poselství, které se může stát dobrým podkladem či inspirací pro rozhovor po čtení.

Příběhy jsou vhodné pro dramatizaci, řízené čtení, vyvozování s obrázky, propojování s vlastní zkušeností, vizualizaci.

CÍL LEKCE: lekce může posloužit k posilování a prohlubování těchto čtenářských dovedností: procvičování otázek, shrnování textu, vyvozování z obrázku, předvídání na základě obrázku a následně textu, vztahování k vlastní zkušenosti a prožitkům

AKTIVITA PŘED ČETBOU:

Děti i vyučující sedí v kruhu (nelépe na koberci, na zemi), doprostřed kruhu umístíme ceduli s výrazně napsaným slovem DRAK.

Varianta: rozložíme samostatně písmena a děti se pokusí písmena sestavit do slova – neprozrazujeme. Je velmi dobré, když je předmět (slovo) zakrytý do doby, než se všechny děti usadí a viditelně se začnou soustředit - NALADĚNÍ

1. Každý, kdo má chuť se zapojit, řekne, co se mu vybaví, když uslyší slovo DRAK – kolečko (mluvící předmět).

Práce s obrázkem – knižní ilustrací k danému příběhu (je potřeba ho buď zvětšit, nebo namnožit pro každého, aby se dětem dobře pozoroval) – VYVOZOVÁNÍ HYPOTÉZ Z OBRÁZKU A PŘEDVÍDÁNÍ

2. Otázky k obrázku: Co na obrázku vidíme? Co se tam děje? O čem by mohl příběh být?

Vedeme děti k detailnímu pozorování a vyvozování (např. si všimneme, že drakovo oblečení připomíná pyžamo, že ho má roztrhané, jak se mu to asi mohlo stát?, proč je žena na obrázku zděšená? čeho se bojí?)

Postup: podle zralosti a dovednosti dětí lze postupovat několika způsoby

- s nečtenáři (nepíšou): pracujeme společně v kruhu, děti říkají své nápady, kladou otázky, hledají odpovědi
- čtenáři (starší děti) si mohou do svého pracovního listu zapsat tu otázku/y, která je nejvíce zajímavá, na niž by chtěli určitě znát odpověď

Uvědomění si významu nových informací

Text čteme po částech metodou ŘÍZENÉHO ČTENÍ -hledáme odpovědi na položené otázky.

Varianta pro děti píšící a čtoucí: pokud v textu zazní odpověď na „jejich“ otázku, zapíšou si ji k sobě do pracovního listu. Je možné, že na některé položené otázky nedostaneme odpověď...

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

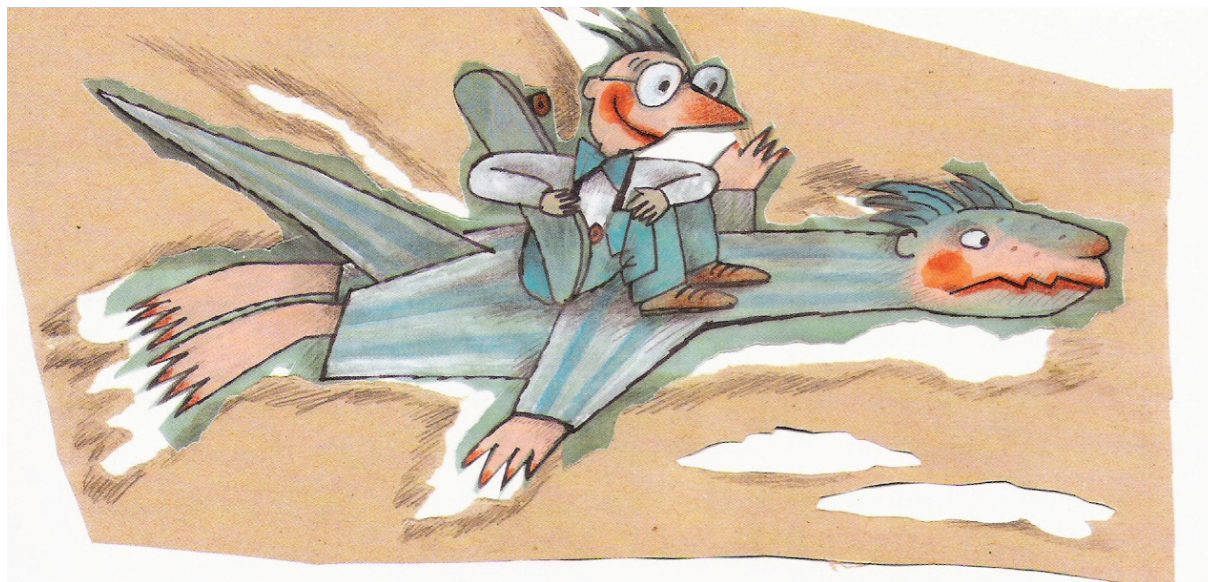

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

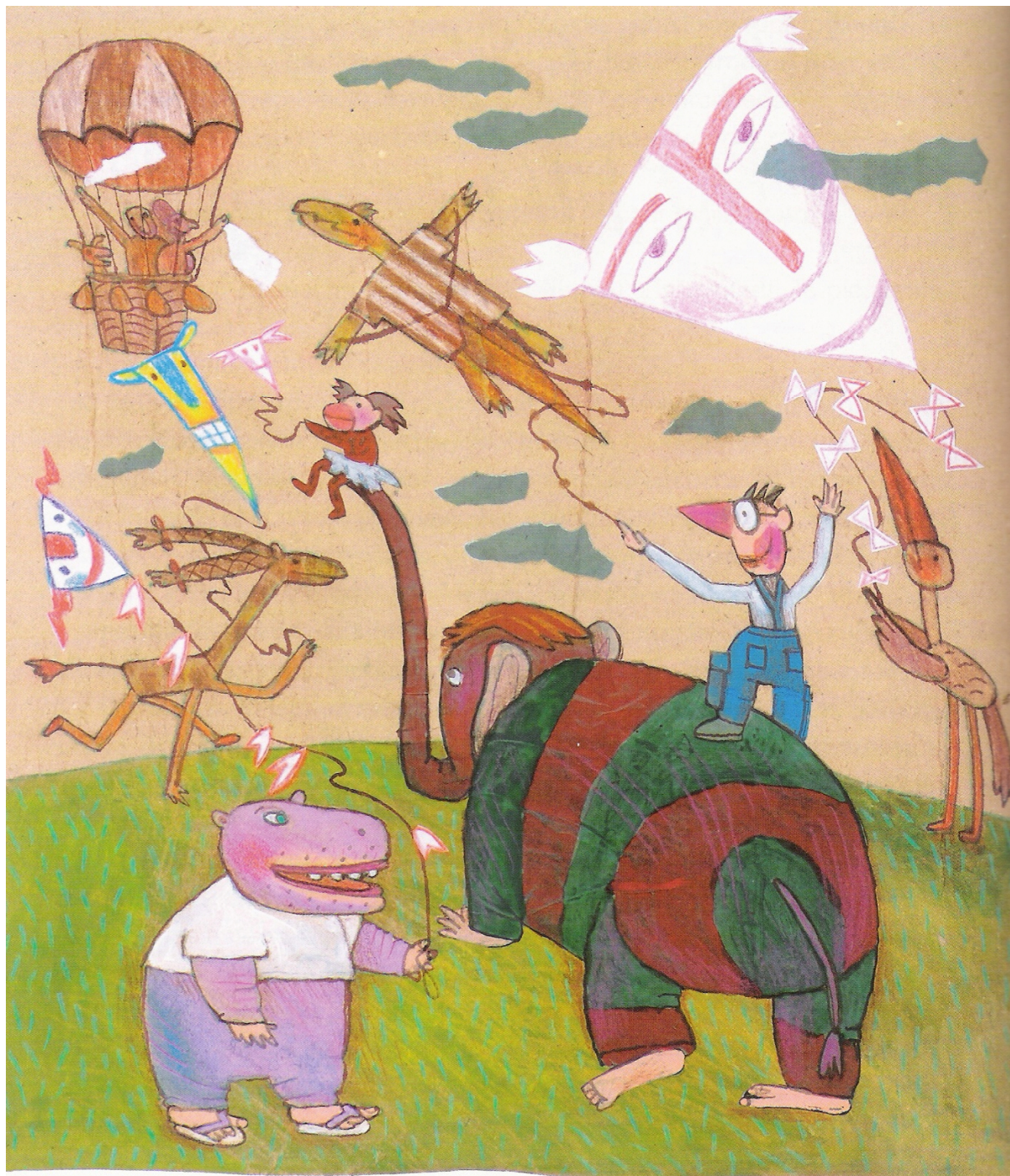
OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

AKTIVITA PO ČTENÍ

Pro reflexi použijeme zbývající ilustrace k příběhu (3). Je opět potřeba obrázky namnožit vícekrát, aby je děti dobře viděly.

1. Seřad'te ilustrace podle toho, jak se příběh odehrával (CO BYLO NEJDŘÍV, CO BYLO PAK A CO NAKONEC) – *SHRNUTÍ*
2. Čím byste chtěli být vy? V jaké zvíře byste se rádi proměnili? Proč?
 - povídání v kruhu (mluvící předmět)
 - nakreslete si ho do pracovního listu

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Aktivity pro děti s poruchami školních dovedností nebo i jinými typy znevýhodnění:

Před čtením požádejte děti, aby se pokusily následující slova poskládat do vět (*porozumění textu, syntetické dovednosti*):

draka postupně Chlapec pomalu se a Herbert v proměňoval

pyžamko dračí mu ostny a drsný Jednoho úplně krunýř
roztrhaly rána flanelové

kluka drak převaloval v obrovitánský Namísto hrozivý se posteli

Postřehování: Dětem na okamžik ukažte obrázek ze str. 13 (výjev z dětského zvěřince), poté obrázek skryjte a žádejte po dětech, aby vyjmenovaly co nejvíce postav, které na obrázku viděly – lze opakovat dokud si nezapamatují vše. (*zraková paměť*)

Požádejte děti, aby popsaly obrázek na str. 13 (výjev z dětského zvěřince), ptejte se na polohu: co je vpravo dole, vlevo nahoře, kde je hroch, kde je čáp? (*rozvíjí pravolevou a prostorovou orientaci*)

Zadejte dětem, aby nakreslily obrázek, na kterém je: drak, mrak, vrak, prak co mají věci na obrázku společného? (*sluchové vnímání*)

Podle potřeb dětí ve Vašem klubu zvažte i využití další příběhů:

📖 „Jak jsem honil gepardici Alenku“ (Alenka je pravidelně vylučována ze závodů v běhu, protože nemá vybavení a chodí jen v tepláčkách, jednoho dne se promění v gepardici a porazí všechny nastrojené běžkyně) – může být tematicky zajímavé pro děti ze sociálně slabých rodin

📖 „Žádný mol šatní nemiluje potlesk“ (Ondřej vyrůstá v rodině, ve které je důležitá jen móda a to, jak kdo vypadá; aby toto změnil promění se v mola a rozkousá rodičům i sourozencům nejcennější kousky šatníku) – může zaujmout děti z rodin velmi zaměstnaných, citově chladnější rodičů (jen pozor, aby se neinspirovaly až příliš)

📖 „O holčičce Janince z klokaní kapsy“ (Janinka vyrůstá v dětském domově, protože touží po kontaktu s „maminkou“, zmenší se jednou na takovou velikost, aby se v zoologické zahradě vešla do kapsy mámě klokanici) – může zrcadlit některé pocity dětí z neúplných rodin

Na otázky se těší regionální koordinátorka Liberce **Hana Antonínová-Hegerová**